

مقایسه مقاومت کششی پیچ آهنی و پیچ خشکه

انتخاب پیچ مناسب یکی از مهم‌ترین عوامل در استحکام و ایمنی اتصالات مکانیکی و سازه‌ای است. یکی از **کلاس مقاومتی و مقاومت کششی (Strength Tensile)** معیارهای اصلی برای انتخاب پیچ، شناخته‌شده به نام **پیچ خشکه و پیچ آهنی** آن است. در بازار ایران معمولاً پیچ‌ها به دو گروه **(Property Class)** می‌شوند که تفاوت اصلی آن‌ها در جنس فولاد، عملیات حرارتی و میزان مقاومت مکانیکی است.

در ادامه، تفاوت این دو نوع پیچ را از نظر مقاومت کششی، تنش تسلیم و کاربرد بررسی می‌کنیم.

پیچ آهنی چیست؟

تولید می‌شود و عملیات سختکاری یا کوئنچ و فولاد کم‌کربن (**Steel Carbon Low**) پیچ آهنی معمولاً از تمپر روی آن انجام نمی‌شود. این پیچ‌ها برای اتصالات سبک و عمومی مناسب هستند و اغلب در کلاس‌های تولید می‌شوند. 5.6 یا 4.6 مقاومتی

ویژگی‌های پیچ آهنی

- قیمت اقتصادی
- مقاومت مکانیکی متوسط
- انعطاف‌پذیری بیشتر
- مناسب برای بارهای سبک
- قابلیت جوشکاری بهتر نسبت به پیچ‌های خشکه

پیچ خشکه چیست؟

ساخته شده و پس از تولید تحت عملیات حرارتی قرار فولاد آلیاژی یا فولاد کربنی متوسط پیچ خشکه از می‌گیرد. این فرآیند باعث افزایش سختی، مقاومت کششی و مقاومت در برابر تنش می‌شود.

رایج‌ترین گریدهای پیچ خشکه عبارت‌اند از:

- 8.8
- 10.9
- 12.9

این پیچ‌ها در صنایع سنگین، سازه‌های فولادی، خودروسازی و ماشین‌آلات صنعتی استفاده می‌شوند.

جدول مقایسه مقاومت کششی پیچ آهنی و پیچ خشکه

نوع پیچ	گرید پیچ	مقاومت کششی (MPa)	تنش تسلیم (MPa)	کاربرد
پیچ آهنی	4.6	400	240	اتصالات عمومی و سبک
پیچ آهنی	5.6	500	300	تجهیزات عمومی
پیچ نیمه خشکه	5.8	500	400	ماشین آلات سبک
پیچ خشکه	6.8	600	480	تجهیزات صنعتی
پیچ خشکه	8.8	800	640	سازه و صنعت
پیچ خشکه	10.9	1000	900	خودرو و ماشین آلات
پیچ خشکه	12.9	1200	1080	صنایع سنگین

مقایسه خواص مکانیکی

ویژگی	پیچ آهنی	پیچ خشکه
جنس	فولاد کم کربن	فولاد آلیاژی
عملیات حرارتی	ندارد	دارد
مقاومت کششی	کم تا متوسط	بالا تا بسیار بالا
سختی	کمتر	بیشتر

تحمل بار سنگین	محدود	بسیار خوب
قیمت	اقتصادی	بالا تر
کاربرد	عمومی	صنعتی و سازه‌ای

مقاومت کششی هر گرید

گرید پیچ	مقاومت کششی
4.6	400 MPa
5.6	500 MPa
8.8	800 MPa
10.9	1000 MPa
12.9	1200 MPa

پیچ گرید 12.9 حدود سه برابر مقاومت کششی بیشتری نسبت به همان طور که مشاهده می‌شود، پیچ آهنی گرید 4.6 دارد.

کاربرد پیچ آهنی

پیچ‌های آهنی معمولاً در موارد زیر استفاده می‌شوند:

- صنایع سبک
- تجهیزات خانگی
- قفسه بندی
- صنایع چوب و MDF
- اتصالات عمومی
- پروژه‌های با بار کم

کاربرد پیچ خشکه

پیچ‌های خشکه برای کاربردهایی با بار و تنش بالا مناسب هستند، از جمله:

- سازه‌های فولادی
- پل‌ها
- ماشین‌آلات صنعتی
- خودروهای سنگین
- جرثقیل‌ها
- تجهیزات معدنی
- صنایع نفت، گاز و پتروشیمی
- توربین‌ها و نیروگاه‌ها

آیا همیشه پیچ خشکه بهتر است؟

خیر. انتخاب پیچ باید بر اساس محاسبات مهندسی و شرایط کاری انجام شود. استفاده از پیچ خشکه در جایی که بار کمی وجود دارد، باعث افزایش هزینه بدون ایجاد مزیت فنی خواهد شد. همچنین در برخی کاربردها که انعطاف‌پذیری بیشتر اهمیت دارد، پیچ آهنی گزینه مناسب‌تری است.

چگونه پیچ آهنی و خشکه را تشخیص دهیم؟

است. اعداد حک شده روی گل پیچ بهترین روش، بررسی

نوع پیچ	عدد روی گل پیچ
معمولاً پیچ آهنی	بدون عدد یا 4.6
پیچ نیمه‌مقاوم	5.8 یا 6.5
پیچ خشکه	8.8
پیچ خشکه پرمقاومت	10.9
پیچ فوق‌مقاومت	12.9

نتیجه‌گیری

از نظر اقتصادی انتخاب پیچ آهنی **گردد 4.6 یا 5.6** اگر پروژه شما تحت بارهای سبک و معمولی قرار دارد، **پیچ‌های خشکه مناسبی است**. اما برای اتصالاتی که ایمنی، تحمل بار و دوام اهمیت بالایی دارند، استفاده از **ضروری است**. انتخاب گرید مناسب باید با توجه به طراحی مهندسی، نوع بارگذاری **گردد 8.8، 10.9 یا 12.9** و استانداردهای پروژه انجام شود تا اتصال از نظر استحکام و ایمنی عملکرد مطلوبی داشته باشد.

-
- مقایسه پیچ آهنی و پیچ خشکه
 - مقاومت کششی پیچ

- پیچ خشکه 8.8
- پیچ خشکه 10.9
- پیچ خشکه 12.9
- پیچ آهنی 4.6
- تفاوت پیچ آهنی و خشکه
- گرید پیچ
- کلاس مقاومت پیچ
- مقاومت پیچ 8.8
- مقاومت پیچ 10.9
- پیچ فولادی
- پیچ صنعتی
- خرید پیچ خشکه
- مشخصات پیچ آهنی